

Sygn. akt I C 1508/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Rafał Wagner

Protokolant: Emilia Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2022 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa **Telewizji (...) S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko **(...) S.A. z siedzibą w W.**

o ochronę dóbr osobistych

I. zobowiązuje (...) S.A. z siedzibą w W. do opublikowania w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia wyroku na stronie głównej portalu (...) na własny koszt, widocznego bezpośrednio po wyświetleniu strony, bez konieczności przewijania w dół i w bok, w pogrubionej prostokątnej ramce umieszczonej na środku widocznego na ekranie obszaru wielkości 50% x 50% w przypadku urządzeń o przekątnej ekranu większej niż 7.9 cala oraz wielkości 75% x 75% w przypadku urządzeń o przekątnej ekranu mniejszej niż 7.9 cala, widocznej także wówczas, gdy użytkownik ma zainstalowane oprogramowanie blokujące reklamy, stworzonej bez zastosowania technologii flash, z możliwością zamknięcia ramki zawierającej tekst ogłoszenia, oświadczenia sporządzonego standardową czcionką koloru czarnego, na białym tle, czytelną - odpowiednio dla strony (...) - wielkością liter dopasowaną do wielkości ramki, tak by tekst oświadczenia w sposób umożliwiający jej odczytanie wypełniał całość ramki, którego treść poprzedzona będzie słowem (...), napisanym wytłuszczoną czcionką (bold), umieszczonym bezpośrednio nad tekstem oświadczenia, wyjustowanym do środka, z zastosowaniem standardowego odstępu pomiędzy wierszami, bez jakichkolwiek komentarzy, uzupełnień czy odniesień się do treści na tym samym serwisie internetowym ani w sąsiedztwie jakichkolwiek innych przeprosin na tym samym serwisie internetowym, bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów formalnych i treściowych umniejszających znaczenie, rangę i powagę oświadczenia, względnie zaznaczających dystans do jego treści lub formy, oraz do utrzymywania w miejscu publikacji nieprzerwanie przez okres 7 (siedmiu) dni, oświadczenia o następującej treści:

„ (...) S.A. , jako wydawca portalu (...), przeprasza (...) S.A. za naruszenie jej dóbr osobistych – dobrego imienia i renomy w artykule pt. „„(...)” z dnia 22 czerwca 2020 roku, opublikowanego na stronie (...).

Oświadczamy, że w przedmiotowym materiale zostały zawarte bezpodstawne i niezgodne z prawdą twierdzenia dotyczące Telewizji (...) S.A.

(...) S.A.

Wydawca portalu (...)”

II. zobowiązuje (...) S.A. z siedzibą w W. do usunięcia ze strony internetowej (...) artykułu pt. „„ (...)” z dnia 22 czerwca 2020 roku;

III. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz (...) (...) KRS (...) kwotę 2 500 zł (dwa tysiące pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 14 października 2020 r. do dnia zapłaty;

IV. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

V. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Telewizji (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 1 337 zł (jeden tysiąc trzysta trzydzieści siedem złotych) tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od daty uprawomocnienia się wyroku.

Sygn. akt **IC 1508/20**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 czerwca 2020 r. Telewizja (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o:

1. zobowiązanie pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. do opublikowania na własny koszt oświadczenia o następującej treści:

(...) S.A., jako wydawca portalu (...), przeprasza Telewizję (...) S.A. za naruszenie jej dóbr osobistych – dobrego imienia i renomy w artykule pt. „„(...)” z dnia 22 czerwca 2020 r., opublikowanego na stronie (...).

Oświadczamy, że w przedmiotowym materiale zostały zawarte bezpodstawne i niezgodne z prawdą twierdzenia dotyczące Telewizji (...) S.A.

Wyrażamy głębokie ubolewanie z powodu bezpodstawnego naruszenia dóbr osobistych Telewizji (...) S.A. oraz wprowadzenia odbiorców w błąd.

(...) S.A.

Wydawca portalu (...)”

na stronie głównej portalu (...) w terminie 7 (siedmiu) dni od uprawomocnienia się wyroku wydanego w niniejszej sprawie, z tym, że:

- oświadczenie ma być widoczne bezpośrednio po wyświetleniu strony, bez konieczności przewijania strony w dół i w bok, w pogrubionej prostokątnej ramce pojawiającej się na środku (widocznego na ekranie) obszaru wielkości 50% x 50% w przypadku urządzeń o przekątnej ekranu większej niż 7.9 cala oraz wielkości 75% x 75% na urządzeniach o przekątnej ekranu mniejszej niż 7.9 cala (które to parametry odpowiadają ramce wielkości 1/2 powierzchni strony internetowej), widocznej także wówczas, gdy użytkownik ma zainstalowane oprogramowanie blokujące reklamy, stworzonej bez zastosowania technologii flash, z możliwością zamknięcia ramki zawierającej tekst ogłoszenia;

- standardową czcionką koloru czarnego, na białym tle, czytelną odpowiednio dla strony (...)

- wielkością liter dopasowaną do wielkości ramki, tak by tekst oświadczenia przeprasającego w sposób umożliwiający jej odczytanie wypełniał całość ramki, którego treść poprzedzać będzie słowo (...), napisane wytłuszczoną czcionką (bold), umieszczone bezpośrednio nad tekstem oświadczenia, wyjustowane do środka, z zastosowaniem standardowego odstępu pomiędzy wierszami;

- bez jakichkolwiek komentarzy, uzupełnień czy odniesień się do treści na tym samym serwisie internetowym oraz sąsiedztwa jakichkolwiek innych przeprosin na tym samym serwisie internetowym;

- bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów formalnych i treściowych umniejszających znaczenie, rangę i powagę oświadczenia, względnie zaznaczających dystans do jego treści lub formy;

- utrzymanie oświadczenia nieprzerwanie przez okres 2 (dwóch) tygodni.

2. zobowiązanie pozwanej do usunięcia ze strony internetowej (...) artykułu pt. „„(...)” z dnia 22 czerwca 2020 roku;

3. zasądzenie od pozwanej na cel społeczny – (...) (...), (...) KRS: (...) – kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności, od dnia doręczenia pozwanemu pozwu, do dnia zapłaty;

4. upoważnienie powódki do opublikowania oświadczenia, o którym mowa w pkt. 1 petitum pozwu, w sposób tam wskazany, na koszt pozwanej, w przypadku niewykonania przez nią obowiązku publikacji we wskazanym terminie;

5. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pozew – k. 4-14)

W odpowiedzi na pozew z 5 listopada 2020 r. pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na pozew – k. 60-93)

W dalszym toku postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie.

(protokół rozprawy – k. 246v., 254)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Telewizja (...) S.A. jest polskim telewizyjnym nadawcą publicznym, a także spółką akcyjną Skarbu Państwa.

21 czerwca 2020 r. na (...) rynku odbywał się wiec wyborczy A. D.. W tym samym czasie miał miejsce również protest osób (...) przeciwko (...). Protestujący zebrali się przy pomniku A. M. na rynku w K., od osób zgromadzonych na wiecu wyborczym oddzielały ich żółte namioty radia (...).

W serwisie informacyjnym (...) (...) w dniu 21 czerwca 2020 r. jednym z poruszanych tematów był zorganizowany 21 czerwca 2020 r. wiec wyborczy A. D. w K.. W czasie relacji wielokrotnie ukazywany był rynek (...) (ujęcia z góry), na którym zgromadziły się tłumy.

Opublikowane nagranie stanowiło bezpośredni przekaz obrazu z sygnału udostępnionego Telewizji (...) przez organizatora wiecu wyborczego. Telewizja (...) nie ingerowała w przedmiotowy sygnał, nie dokonywała modyfikacji obrazu.

(płyta z nagraniem przedmiotowej relacji – k. 96, nagranie od 00:05:40, zeznania świadka J. O. – k. 254-254v.)

W dniu 22 czerwca 2020 r. na łamach portalu (...) został opublikowany artykuł „,...(...) powiększyły wiec D. o protestujących. Wykadrowały też flagi (...). Pierwotny tytuł przedmiotowego artykułu brzmiał: „,... (...)”.

(zrzut ekranu na pierwotny tytuł artykułu – k. 23)

W treści spornej publikacji wskazano: „ (...)”. Chwilę później w sieci pojawiły się oskarżenia, że przedstawiono protestujących przeciwko głowie państwa jako zwolenników prezydenta. Ponadto, jak twierdzi m.in. J. H., w materiale programu informacyjnego nie ma również flag (...), które demonstrujący mieli ze sobą. Do sprawy odniósł się szef (...) J. O., który twierdzi, że to nieprawda.”

Artykuł opatrzony był zdjęciem – klatką materiału opublikowanego dzień wcześniej w serwisie informacyjnym Wiadomości (...).

W dalszej części artykułu opublikowanego na stronie (...), opisującym materiał wyemitowany przez (...) wskazano: „ (...)”. Ten fakt mają potwierdzać nagrania z niedzielnego spotkania D.. Jednak szybko w sieci zaczęły pojawiać się głosy, że Telewizja (...) pokazała protest przeciwko prezydentowi, jako wiec jego zwolenników, a także usunęła flagi (...).”

Następnie w artykule (...) zacytowany został post J. H. udostępniony na portalu (...): „ (...) ”.

W dalszej części artykułu zamieszczono zdjęcia/filmy ukazujące demonstrujących na rynku głównym w K. przeciwko prezydentowi oraz zrzut ekranu postu opublikowanego na portalu(...) E. K., przedstawiający zestawienie dwóch zdjęć z tego wydarzenia, opatrzony podpisem: „ (...) ”.

Ostatni fragment artykułu opisywał, że do sprawy odniósł się szef (...) J. O., który stwierdził, że (...) nie usunęły flag (...) i to „(...)”. „ (...)” – napisał na T..

(artykuł prasowy – k. 16-19)

Pod przedmiotowym artykułem ukazało się wiele negatywnych komentarzy internautów, m.in.: „ (...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”

(zrzut ekranu – k. 20)

(...) S.A. nie skontaktowała się ze stacją Telewizji (...) w celu weryfikacji opublikowanego przez Pana J. H. zdjęcia i informacji o dokonywanych zmianach w nagraniu. (okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w niniejszym postępowaniu dowody z dokumentów, w szczególności treść spornej publikacji oraz nagranie wideo zawierające emitowany fragment (...), którego dotyczyła. Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły również zeznania świadka J. O., w zakresie w jakim opisywał on procedurę udostępniania i przekazywania sygnału telewizyjnego, niezbędnego do zmontowania materiału wyemitowanego później w serwisie (...) oraz w związku z tym, w zakresie w jakim zaprzeczał zarzutom manipulacji czy ingerencji w obraz materiału wideo z 21 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powódka Telewizja (...) S.A. z siedzibą w W. domagała się w przedmiotowym procesie ochrony dóbr osobistych w postaci dobrego imienia i reputacji, natomiast podstawę prawną żądania stanowiły przepisy kodeksu cywilnego regulujące problematykę ochrony dóbr osobistych.

Zgodnie z treścią art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Stosownie do treści art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. W myśl § 3 przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym. Zgodnie z treścią art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych sąd winien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanego było bezprawne. Bezprawność należy rozumieć jako zachowanie (działanie bądź zaniechanie) sprzeczne z porządkiem prawnym lub zasadami współżycia społecznego. Dowód, że dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszone, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej na podstawie art. 24 k.c. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające dobru osobistemu innej osoby lub naruszające to dobro, spoczywa ciężar dowodu, że nie było ono bezprawne. Wynika to z ogólnej reguły rozkładu ciężaru dowodu statuowanej przepisem art. 6 k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W nauce prawa cywilnego ukształtował się stabilny katalog okoliczności uznawanych za wyłączające bezprawność zachowania naruszającego cudze dobra osobiste, do których należą: działanie w ramach porządku prawnego tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, wykonywanie prawa podmiotowego, zgodę pokrzywdzonego (ale z zastrzeżeniem uchylenia jej skuteczności w niektórych przypadkach), działanie w obronie uzasadnionego interesu. (por. J. Ciszewski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. II, 2014).

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem osoby prawne mogą domagać się ochrony ich dóbr osobistych, w tym czci w jej aspekcie zewnętrznym (dobrego imienia), określanym wówczas mianem renomy, reputacji lub dobrej sławy osoby prawnej lub prowadzonego przez nią przedsiębiorstwa. (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2021 r. I ACa 93/21, LEX nr 3189041).

Katalog dóbr osobistych został wskazany w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. Powodowa spółka powołała się na naruszenie jej dóbr osobistych w postaci dobrego imienia i renomy. Dobre imię osoby prawnej (reputacja, goodwill, renoma, dobra sława) jest odpowiednikiem czci osoby fizycznej. W prawie cywilnym cześć występuje w dwóch aspektach: czci wewnętrznej (godność osobista) oraz czci zewnętrznej (dobrego imienia). Osobie prawnej nie przysługuje cześć wewnętrzna (godność osobista), ochronie prawnej podlega natomiast dobre imię (wyrok SN z 26 października 2006 r., I CSK 169/06, oraz wyrok SN z 11 stycznia 2007 r., II CSK 392/06, OSP 2009, Nr 5, poz. 55). Działaniem naruszającym dobre imię osoby prawnej jest publikacja materiałów powodujących pogorszenie wizerunku osoby prawnej i narażających ją na utratę zaufania (wyrok SN z 17 lipca 2008 r., II CSK 111/08, Wspólnota 2009, Nr 7, s. 30) lub podważająca jej wiarygodność (wyrok SN z 13 stycznia 2012 r., I CSK 790/10) (tak: Kodeks cywilny. Komentarz, red. dr hab. Konrad Osajda, rok 2019, wyd. 21, SipLegalis). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 2017 r. podkreślił, że dobra osobiste osób prawnych (art. 43 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c.) to wartości niemajątkowe, dzięki którym osoba prawna może funkcjonować zgodnie ze swoim zakresem działania. Dobre imię osoby prawnej jest łączone z opinią, jaką o niej mają inne osoby ze względu na cele jej działalności. Uwzględnia się tu nie tylko tzw. renomę, wynikającą z jej dotychczasowej działalności, ale i niejako zakładaną renomę osoby prawnej od chwili jej powstania. Dobre imię osoby prawnej naruszają wypowiedzi, które obiektywnie oceniając, przypisują jej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę zaufania potrzebnego do jej prawidłowego funkcjonowania (np. wyrok SN z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. akt IV CSK 131/17).

Mając na względzie powyższe rozważania, Sąd doszedł do przekonania, że swoimi działaniami pozwana naruszyła dobra osobiste powódki w postaci dobrego imienia i renomy. Naruszenie to nastąpiło poprzez bezpodstawne opublikowanie nieprawdziwych informacji jakoby powódka ingerowała w zapis obrazu opublikowanego w serwisie informacyjnym (...). Formulowane w spornym artykule zarzuty (powiększania wiecu o protestujących, wykadrowania/usuwania flag (...)) niewątpliwie negatywnie rzutują na odbiór powódki, poddając w wątpliwość opinii publicznej jej rzetelność i prawdziwość publikowanych przez nią treści. Na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego nie ulega wątpliwości Sądu, że do żadnej ingerencji w opublikowany materiał nie doszło.

Strona pozwana nie uczyniła zadość ciężącemu na niej obowiązku wykazania braku bezprawności naruszenia. Pozwana, powołując się na – po pierwsze – działanie w granicach obowiązującego porządku publicznego – próbowała wykazać, iż swoim działaniem kierowała się dyspozycjami wynikającymi z przepisów ustawy prawo prasowe, w szczególności art. 12, nakazującym dziennikarzowi dochowanie profesjonalnej rzetelności i staranności przy zbieraniu

i wykorzystywaniu materiału prasowego. Pozwana wskazywała, że umieszczone w treści spornego artykułu filmy i zdjęcia publikowane przez osoby trzecie, w tym uczestników protestu w sposób oczywisty stanowiły wiarygodne źródło informacji i poprzez zwrócenie się do różnych podmiotów obecnych na (...) rynku w dniu 21 czerwca 2020 r., chcąc wykazać rozbieżność między rzeczywistym a przedstawionym przez powódkę stanem faktycznym, dochowała należytej staranności przy tworzeniu spornej publikacji.

W ocenie Sądu, owszem można takie elementy (filmy, zdjęcia innych uczestników) uznać jako wiarygodne, ale nie w zakresie – zarzucanej powódce - ingerencji w emitowany materiał wideo, a jedynie nieprzedstawienia całokształtu okoliczności. Przyznać należy bowiem, że przeciętny odbiorca materiału wideo opublikowanego w (...) mógł odnieść wrażenie, że wszyscy zebrani na (...) rynku są uczestnikami wiecu wyborczego. Kadry zostały dobrane w taki sposób (widok na tłum zza pleców prezydenta, ujęcia zrealizowane „na płasko”, bez możliwości identyfikacji poszczególnych elementów dalszego planu). Jednak nie stanowi to uzasadnienia dla publicznego formułowania zarzutów manipulacji przekazem, w tym w szczególności kadrowania/usuwania flag (...), z którymi demonstrowali przeciwnicy prezydenta, zgromadzeni w dalszej części rynku.

Od obiektywnych mediów publicznych należy oczekiwać, że nie będą ograniczały się do emitowania przekazu udostępnionego przez jeden z komitetów wyborczych, ale również zauważają, że zgromadzeni to nie tylko uczestnicy wiecu wyborczego jednego z kandydatów. Jednak nie to stanowiło istotę spornego artykułu. Strona pozwana, uzasadniając swoją motywację do publikacji spornego artykułu, wskazywała, że próbowała wykazać, iż na (...) rynku, poza zwolennikami prezydenta znajdowały się też osoby protestujące przeciwko jego kandydaturze, a sposób przedstawienia wydarzeń z 21 czerwca 2020 r. przez powódkę znacząco odbiegał od rzeczywistości. W ocenie Sądu natomiast, nawet mimo obecności przeciwników prezydenta, działania pozwanej, oskarżającej Telewizję (...) o manipulację w przekazie stanowiły bezprawne naruszenie dóbr osobistych. Wbrew bowiem zarzutom pozwanej sygnał odbierany bezpośrednio od organizatora wydarzenia nie był modyfikowany, co w świetle zgromadzonego w niniejszym postępowaniu materiału dowodowego nie budziło wątpliwości Sądu.

Sporny artykuł opublikowany przez pozwaną nie spełniał wymogów dochowania należytej staranności dziennikarskiej - strona pozwana nie tylko nie podjęła próby weryfikacji podanych do publicznej wiadomości treści, ale także oparła swoje tezy wyłącznie na nagraniach, zdjęciach i sugestiach osób prywatnych. Nawet przedstawione przez stronę pozwaną materiały, nagrania i zdjęcia opublikowane przez obecnych na rynku w K. w dniu wiecu, nie potwierdzają w żaden sposób i nie mogą świadczyć o dokonaniu jakichkolwiek manipulacji w nagraniu opublikowanym w programie informacyjnym (...) polegającym na usuwaniu/wykadrowaniu flag (...). A taki przekaz ze spornej publikacji płynie, ukazując powódkę nie tylko jako stronnicze, ale wprost fałszujące informację medium, medium manipulujące obrazem nie tylko poprzez dobór kadrów, ale też cyfrową ingerencję w obraz.

W związku z uznaniem, iż doszło do naruszenia dóbr osobistych w postaci dobrego imienia i renomy powódki, należało odnieść się do żądania usunięcia skutków tego naruszenia. Podkreślić trzeba, że katalog środków służących usunięciu skutków naruszenia dobra osobistego nie jest zamknięty. Muszą to być środki celowe, nadające się do spełnienia przypadających im funkcji i wymuszenia w drodze egzekucji, nie mogą pozostawać w sprzeczności z ustawą ani zasadami współżycia społecznego. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 30 grudnia 1971 roku (III CZP 87/71, OSNCP 1972/6/104), chodzi o czynności, które według powszechnie przyjętych poglądów lub pojęć danego środowiska stanowią ekwiwalent wyrządzonej krzywdy w tym znaczeniu, że niejako niwelują jej skutki. Zastosowany środek musi być adekwatny do każdego wypadku.

Nie ulega wątpliwości, że podmiotowi, któremu naruszono dobra osobiste przysługuje prawo do uzyskania przeprosin w takiej formie, w jakiej doszło do naruszenia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 08 lutego 2008 roku, I CSK 345/07, Legalis numer 93288). Występując z żądaniem złożenia oświadczenia, którego celem jest usunięcie skutków naruszenia dobra osobistego, powód powinien sprecyzować treść tego oświadczenia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 grudnia 1997 roku, II CKN 546/97, Legalis numer 42756).

Sąd uznał, że zamieszczenie oświadczenia zawierającego przeprosiny, określonego przez powódkę, w formie i o treści (w przeważającej części) przez nią wskazanej jest adekwatnym środkiem ochrony jej dóbr osobistych, a ponadto spełnia ono swój cel, także poprzez umożliwienie dotarcia przeprosin do kręgu osób, które wcześniej zetknęły się ze spornym artykułem. Tekst oświadczenia wymagał pewnej modyfikacji, gdyż w ocenie Sądu Okręgowego nieuzasadnionym było zawieranie w tekście przeprosin ubolewania pozwanej z tytułu naruszenia dóbr osobistych powoda, skoro oświadczenie zawiera słowo „przeprasza”. Tym samym Sąd nie uwzględnił w tekście oświadczenia ostatniego zdania zaproponowanego przez stronę powodową, uznając, iż wystarczającym i adekwatnym będzie złożenie oświadczenia o treści wskazanej w pierwszych dwóch akapitach. Ponadto Sąd dokonał modyfikacji w zakresie czasu utrzymywania przedmiotowego oświadczenia na stronie internetowej pozwanej, uznając za wystarczający termin 7 dni.

W pozostałym zakresie Sąd przychylił się do żądania powódki w zakresie opublikowania oświadczenia, co znalazło odzwierciedlenie w pkt. I i IV wyroku.

Sąd uwzględnił również żądanie usunięcia spornego publikacji ze strony (...), uznając, iż przedmiotowy artykuł w takiej formie, jednoznacznie oskarżający powódkę o manipulację przekazem nie może ostać się w przestrzeni publicznej, na stronie internetowej, biorąc pod uwagę możliwość zapoznania się z nim w każdym czasie. Zwłaszcza, że po uprawomocnieniu się niniejszego orzeczenia w zakresie opublikowania przeprosin nie ulega wątpliwości, że potencjalni ich odbiorcy będą z pewnością chcieli zapoznać się z treścią spornej publikacji, co ponownie może negatywnie odbić się na postrzeganiu powódki. W związku z powyższym również i to żądanie usunięcia skutków naruszenia Sąd uwzględnił (pkt II wyroku).

Odnosząc się do żądania majątkowego, zgodnie z art. 448 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się.

Żądanie powódki w zakresie zasądzenia odpowiedniej kwoty na wskazany przez nią cel społeczny Sąd uwzględnił jedynie w części. Nie ulega wątpliwości, że po stronie powódki, w związku z opublikowanym materiałem prasowym wystąpiła krzywda, w postaci pogorszenia jej renomy czy zmniejszenia zaufania społecznego, niezbędnego do wykonywania przez nią zadań polskiego telewizyjnego nadawcy publicznego. Jednak należało uwzględnić niewątpliwy i widoczny podział odbiorców stacji (...) i portalu (...) oraz odmiennosć prezentowanych przezeń poglądów zarówno politycznych jak i społecznych. Nie sposób uznać, iż powódka poprzez wydanie spornego artykułu przez pozwaną znacząco naraziła się swoim odbiorcom na utratę ich zaufania albowiem czytelnicy portalu (...) tego zaufania już od dawna nie mają, a odbiorcy programów informacyjnych mediów publicznych rzadko zaglądną na strony (...) Jak wynika z badań (...) pomiędzy 2012 a 2021 rokiem liczba osób uznających programy informacyjne telewizji publicznej jako niewiarygodne wzrosła z 11 do 49%, a uznających za wiarygodne spadła z 50 do 25%¹. Sporny tekst jednak nieprawdziwie sugerował, że powódka przekroczyła kolejną granicę, dopuszczając się wykadrowania (usunięcia, wymazania) flag (...).

Biorąc to wszystko pod uwagę, w ocenie Sądu, nie sposób uznać, pomimo tego, że krzywda po stronie powódki powstała, iż uzasadnia ona zasądzenie na cel społeczny całej żądanej kwoty 10.000 zł. Niewątpliwie jednak do naruszenia dóbr osobistych strony powodowej doszło, jej renoma została pogorszona, a zarzuty dotyczące jej stronniczości, nierzetelności czy dokonywania manipulacji publikowanymi treściami dotarły do szeregu odbiorców.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd doszedł do przekonania, że adekwatnym do stopnia naruszenia będzie nakazanie zapłaty kwoty 2.500 zł na wskazany przez powódkę cel społeczny, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie III wyroku.

Powódka Telewizja (...) S.A. wygrała proces częściowo. Prawie w całości wygrała w zakresie żądania niemajątkowego, przegrywając w 3/4 proces co do zgłoszonego roszczenia majątkowego. W przekonaniu Sądu wobec uwzględnienia roszczenia co do zasady i w żądanym przez stronę zakresie niemajątkowym przy jednoczesnej przegranej co do

roszczenia majątkowego uzasadnione jest obciążenie strony pozwanej kosztami procesu w części obejmującej te związane z roszczeniami niemajątkowymi. Należy podkreślić, że w takich sprawach, jak niniejsza w krańcowych przypadkach nieuwzględnienie roszczeń majątkowych (zadośćuczynienie, czy zapłata na cel społeczny) mogłoby spowodować powstanie kuriozalnej sytuacji, w której wygrywający sprawę co do zasady w zakresie roszczenia niemajątkowego i przegrywający ją w aspekcie majątkowym rozstrzygnięciem o kosztach procesu dokonany w myśl art. 98 k.p.c. musiałby zwrócić przegrywającemu proces co do zasady naruszytelowi koszty procesu i tym samym np. zafundować sobie publikację przeprosin. Wobec powyższego, Sąd o kosztach orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc wzajemnie między stronami koszty procesu w zakresie roszczenia majątkowego.

O kosztach w zakresie roszczenia niemajątkowego Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., uznając iż mimo drobnych modyfikacji treści oświadczenia oraz czasu jego publikacji, powódka wygrała niniejszą sprawę prawie w całości. Na koszty procesu należne powódce od pozwanej składały się: opłata od pozwu w wysokości 600 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł (ustalone na podstawie § 8 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd orzekł jak w sentencji.

1 (...)